

Słowo na niedzielę 1 września 2019 roku- XXII Niedziela Zwykła

(Syr 3, 17-18. 20. 28-29; Ps 68 (67), 4 -7. 10-11; Hbr 12, 18-19. 22-24a; Łk 14, 1. 7-14)

Bóg miłuje wszystkich, ale szczególnie pokornych. Ochronia biednego, jest Ojcem dla sierot i opiekunem wdów. Zawarł z ludźmi Stare i Nowe Przymierze. Pragnie, byśmy uczyli się od Jezusa cichości i pokory w codziennym życiu chrześcijańskim.

Nauka o zdobywaniu mądrości jest wstępem do większej grupy pouczeń dotyczących roztropności. Człowiek uzyskuje mądrość, pobierając nauki od swoich mistrzów. Jednym z warunków osiągnięcia pobożności, a więc i mądrości, jest świadomość własnej ograniczoności, której sprzeciwia się usposobienie hołdujące pysze, przybierającej różne formy. Uwagi na ten temat Autor rozpoczyna napomnieniem skierowanym do człowieka bogatego, ponieważ ten bardziej jest narażony na niebezpieczeństwo zaufania we własne siły i pozbawienia się wielu dobrodziejstw ze strony ludzi i Boga, jakie są udziałem pokornych. Napomnienie to było wskazane również z innych względów. W nauce Starego Testamentu człowieka pokornego długi czas utożsamiano z człowiekiem ubogim i słabym, który cieszył się szczególną opieką i życzliwością Bożą i był niejako typem człowieka pobożnego. Syrach w tym wypadku pogłębia pojęcie pokory stwierdzeniem, że pokornym może być także człowiek bogaty, jeśli tylko potrafi należycie sobą pokierować. Poza tym pokorze przyznaje on ważne miejsce w życiu religijnym człowieka, uzależniając od niej możliwość korzystania z miłosierdzia Bożego i posiadanie nadprzyrodzonej wiedzy. Zbytne zaufanie we własne siły przejawiać się może w pysze ludzkiego umysłu, dążącego do poznania spraw przekraczających możliwości człowieka. Syrach nie chce w ten sposób hamować wrodzonych człowiekowi zdolności poznawczych, ale jedynie zwrócić uwagę na głębię i tajemniczość zagadnień natury nadprzyrodzonych, wobec których rozum ludzki jest często bezradny. Nieroztropne próby ich naświetlenia mogą wprowadzić zamęt. Podobnie jak źrenice pozwalają dostrzegać światło, tak posiadanie wiedzy jest warunkiem posiadania mądrości- wiedzy o charakterze religijnym. Nieuporządkowane ambicje poznawania spraw przekraczających możliwości człowieka skazane są na niepowodzenie, gdyż są wyrazem pychy, która zamyka drogę do mądrości. Wyrazem tych ambicji jest „zachłanne” (dosłownie: ciężkie, przeciążone) serce, którego przeciwieństwem jest serce mądre. Poznanie Boga jest darem Jego łaski. Ludzka wiedza o Bogu ogranicza się do tego, co On zechce objawić. Mądrość osiąga tylko człowiek dobry i pokorny, który chętnie przyjmuje przekazywaną mu wiedzę.

Przez jakie postępowanie pokażę swoją pokorę i uniżenie?

Psalm jest triumfalnym aktem dziękczynnym ku czci Boga, śpiewanym w czasie procesji z Arką Przymierza. Całość utworu osnuta jest wokół idei przewodniej, mianowicie, że Bóg jest bohaterem prowadzącym swój lud do zwycięskiej wojny. Treść psalmu zawiera

etapy historii zbawienia Izraela. Pierwsze wersety opisują początek procesji z arką w miejscu kultu. Psalmista wskazuje, że wrogami Boga są „bezbożni”. Charakteryzuje ich jako „dym i wosk”, które są symbolami bezowocnej walki i przemijalności. Autor chce w ten sposób pokazać, że wszyscy wrogowie Boga kiedyś zginą i zostaną zniszczeni. Psalmista zaczerpnął obrazy z historii wyjścia z Egiptu, podczas którego Bóg pokazał swoją potęgę. Objawienia się mocy Boga w zwycięstwie nad wrogami zawsze napawało lud radością. Dalsze wersety opisują uwolnienie ludu spod władzy Egiptu i osadzeniu go w Ziemi Obiecanej. Zaczynają się one hymnem ku czci Pana, który jawi się na chmurach, symbol potęgi Boga. Lud izraelski jest zgromadzeniem „sierot” potrzebującym pomocy i oczekującym jej od swojego Króla, mieszkającego wśród nich w świętym „namiocie”. Według psalmisty pierwszym obowiązkiem króla jest udzielenie pomocy sierotom i wdowom, to bowiem należy do Jego władzy sądenia, a raczej rządzenia. Król wymierza sprawiedliwość, bezdomnym znajdzie mieszkanie, wyratuje więźniów, a buntowników ukarze. Bóg „jawiący się na chmurach” jest symbolem błogosławieństwa, jakie stanowi deszcz. Autor ukazuje także Boga, który nie tylko wyrusza na wojnę na czele swojego ludu, ale także mu błogosławi. Deszcz łączy się z ideą „sprawiedliwości”, czyli litości dla ludu Bożego. Zarówno litość Boża jak i deszcz są źródłami życia ludu Bożego. W psalmie tym Dawid zawarł trzy fazy historii zbawienia: przeszłość (symbolem góra Synaj), terażniejszość (symbolem góra Syjon) i przyszłość-jako zjednoczenie świata pod władzą Boga (symbolem góra Golgota). W sensie dosłownym psalm ukazuje stopniowe pogłębienie tematu świętej góry: Synaj- miejsce objawienia Boga Izraela, musi ustąpić przed niewielkim Syjonem, gdzie stanie świątynia jerozolimską. Jeszcze pokorniejszą jest góra Golgota, małe wzniesienie poza murami miasta, miejsce egzekucji Chrystusa, które przemieni się w centrum świata.

Który dzień przeznaczę na modlitwę uwielbienia i dziękczynienia Bogu za Jego opiekę.

Autor Listu do Hebrajczyków w tym rozdziale zachęca całą społeczność do czuwania i troski o wspólne uświęcanie się nie tyle w sensie osiągniętego już stanu, lecz w sensie wysiłku, dążenia do świętości. Oglądanie Boga jako nagroda za to dążenie do świętości przypomina błogosławieństwo ewangeliczne. Autor Listu przedstawia dwie ekonomie zbawcze: starą, której symbolem jest zawarcie przymierza na Synaju, i nową, której symbol stanowi Syjon, a celem jest Jerozolima niebieska. Sceneria zawarcia pierwszego przymierza dominuje nad samym faktem, ale Autorowi chodziło o podkreślenie elementów materialnych i atmosfery grozy. W drugim przymierzu Autor podkreśla pokój, stałość, chwałę, nastrój podniosłego zgromadzenia liturgicznego. Elementy opisu pierwszego przymierza zostały przez Autora zaczerpnięte z różnych miejsc Pięcioksięgu (Rodzaju; Wyjścia; Kapłańska; Liczb i Powtórzonego Prawa)-ogień otaczający górę; ciemności i chmura; głos trąby; słowo Boga. Przestroga, by nie dotykać góry pod karą śmierci jest wzięta z Księgi Wyjścia, ale słowa Mojżesza zapisane w wersecie 21 pochodzą z Księgi Powtórzonego Prawa. „Pierworodnymi zapisanymi w niebie” są zapewne wierni żyjący

jeszcze w Kościele na ziemi, ale już należący przez wiarę w Jezusa Chrystusa do rzeczywistości „niebieskiej”. Jezus jako Pośrednik Nowego Przymierza jest przeciwstawiony Mojżeszowi- pośrednikowi przymierza synajskiego. Jego krew woła głośniejsz niż krew Abła w tym sensie, że krew Abła wołała o zemstę, a krew Chrystusa wyprasza przebaczenie grzechów i otwiera śmiały przystęp do Boga, do Jego tronu.

Za kogo z mojego otoczenia, o kim myślę że jest daleko od Boga, powinienem się modlić?

Jezus wyjaśnił, dlaczego tak niewielu ludzi dostępuje zbawienia: większość woli wybierać szeroką, wygodną bramę niż bramę wąską i niewygodną, która prowadzi do królestwa Bożego. Podczas uczyty w domu faryzeusza Jezus podaje dwie ilustracje wchodzenia przez szeroką bramę. Faryzeusze bardzo lubili pierwsze miejsca przy stole. Widząc jak je wybierali, Jezus poucza ich o skromności i bezinteresowności. Człowiek powinien być zawsze skromny i unikać jakiegokolwiek wywyższania się ponad innych ludzi. Powinien być także otwarty, bezinteresowny i hojny wobec potrzebujących. Gdy człowiek daje coś w tym celu, aby jeszcze więcej otrzymać, uprawia handel. Jego postępowanie nie ma wówczas nic wspólnego z prawdziwą dobroczynnością, która polega na tym, że nie przestaje się czynić dobra nawet wówczas, gdy nikt za to nie dziękuje. Wiele uczt opisywanych w Nowym Testamencie jest następstwem stosowania prawa o dziesięcinach. Co trzy lata dziesiąta część rocznych przychodów nie była oddawana lewitom na rzecz ich posługi, lecz pozostawała w domu. Środki te miały być przeznaczone na potrzeby obcych, sierot i wdów. Takich ludzi zapraszają ci, którzy poszukują zbawienia przez wąską bramę. Postępują sprawiedliwie, a Bóg im błogosławi. Postępowanie faryzeuszów, z którymi spotkał się Jezus, jest drugą ilustracją wchodzenia przez szeroką bramę. Próbujący dotrzeć do zbawienia przez szeroką bramę zapraszają ludzi wpływowych, licząc na odwzajemnienie.

Przez jakie działanie pokażę swoje uniżenie? Jakie są kryteria zapraszanych gości na przyjęcie?